

לאה ז"ל נפטרה בעיצומו של חג הסוכות, החג בו אנו מצווים באופן מפורש לשמוח: "ושמחת בחגך... והיית אך שמח" (דברים טז; יד, טו), החג בו אנו קוראים את מגילת קהלת, שבה נכתב: "ידעתי, כי אין טוב בם כי אם לשמוח, ולעשות טוב בחייו" (קהלת ג; יב). קהלת, שהיה חכם ושבע נסיון חיים, מגיע ממרום גילו למסקנה כי אין טוב לבריות כי אם לשמוח כל אחד ואחד בחלקו, ולעשות טוב בחייו - לאנשים אחרים.

בדברים אלו נזכרתי כשישבתי לכתוב דברים לזכרה של לאה. כל כך, כי לאה ידעה לשמוח וגם להרבות טוב על מנת לשמח אחרים. ללאה היה חיוך צנוע ומבוש שממנו ניתן היה ללמוד על שמחתה וגם על צניעותה וענוותנותה. כי כזאת היתה לאה: היא עשתה הרבה טוב בלי הכרזות ודיבורים מיותרים, פשוט עשתה! ומעשיה הטובים שימחו אנשים רבים.

לאה עלתה לארץ משיקו בשנות ה-50 למאה הקודמת. אותנו, את משפחת גולדשמידט הכירה לאה קודם לכן בשנים 1954-1955 כשהורינו היו שליחים בהכשרה של בני עקיבא בניו-ג'רזי. זמן לא רב לאחר מכן עלתה לאה לארץ תחילה לקיבוץ שלוחות, משם עברה לתל אביב. כבר אז החלה ללמד אנגלית בכפר בתיה.

בגלל הקשר המיוחד שקשרה עם הורי, היתה לאה מגיעה לעיתים קרובות להתארח בסעד. כאן הכירה את יוס'ל'ה ובזכותו קבעה בסופו של דבר את ביתה בסעד. ב-1962 נישאה בסעד וילדה את חמשת ילדיה - ורדה, אופירה, דורון, רביב ומאיה. יחד עם יוס'ל'ה יבדל'א הקימה וטיפחה משפחה לתפארת. ללאה היה מבטא אמריקאי כבד שאי אפשר היה להתעלם ממנו, במיוחד כי הקפידה שבשמות של ארבעת ילדיה הראשונים תהיה האות "ר"... לאה שמחה בחלקה והיתה גאה במשפחתה היפה.

כיוון שמורים לאנגלית היו מצרך נדיר בסעד באותם הימים, לאה נקלטה מיד כמורה לאנגלית ולימדה בביה"ס היסודי וגם בחברות הנוער. לאחר מכן, ובמשך שנים רבות, ליוותה קבוצות של צעירים מתנדבי USY, קבוצות "צבר" ומתנדבים שהגיעו לקיבוץ גם ללא מסגרת מוגדרת. כולם היו בניה ובכולם טיפלה במסירות ובאהבה רבה. לאה דאגה לכל צרכיהם האישיים החומריים והרוחניים, ליוותה אותם בטיולים בארץ, טיפלה בהם כשחלו, היתה קשובה למצוקותיהם ואירחה אותם בלבביות בביתה. במסירות נפש עשתה כל שיכלה על מנת להפוך את שהייתם בסעד לחוויה ביתית וחיונית (כל כך חיובית שאחת מבנות אותן קבוצות הפכה להיות כלתה). רבים מהם עלו בסופו של דבר ארצה וזוכרים את חלקה של לאה וקיבוץ סעד, בהחלטה שלהם לקבוע את מושבם בארץ.

אנחנו, משפחת גולדשמידט, נשארנו תמיד המשפחה המאמצת וילדי משפחת קארו והוריהם התארחו בביתנו באופן קבוע ובעיקר ב"ארוחות ארבע" המשודרגות של שבת אחה"צ. הבנים רביב ודורון אף זכו מאבי לכינוי המכובד "שייגעץ" (במבטא יקי כבד) כשהיה פוגש אותם בחדר האוכל או בשבילי הקיבוץ. לאה אף פעם לא שכחה את הבית שפתחו בפניה הוריי ועד לימיהם האחרונים של הורי הקפידו לאה ויוס'ל'ה לבקר אותם בביתם וב"בית שקמה" ולתמוך בהם.

גם לאחר מותו יכול אדם להמשיך לחיות בקרב משפחתו, חבריו ואוהביו. הדברים המשמעותיים שאדם עשה, המסורת שהותיר, ממשיכים ללוות את משפחתו ואת אוהביו ומנכיחים כאן את הנפטר - גם לאחר שהלך לעולמו. אולי זהו מימד נוסף בכוונת משפט התנחומים השגור: "המקום ינחם אתכם". המשמעות הפשוטה של המילה, "מקום" היא: מרחב, חלל... ובהקשר שלנו: המרחב שהותיר האדם לאחר לכתו מעמנו. מה מותיר אדם אחריו? זכרונות, מעשים טובים, מורשת, ערכים, אמירות שהנחיל למקורביו. מכאן - ממקום זה - תבוא הנחמה, כי בכך,

במובן מסוים ממשיך האדם להיות בינינו, גם אחרי מותו. המקום שקבע בינינו בעודו בחיים, ממשיך במידה מסוימת להיות ניכר אף בהיעדרו.

חיוכה הביישני של לאה, אותו הורשה לבנותיה תבדל'א, ממשיך ללוות אותי ובין יתר מעשיה הטובים אזכור תמיד את יחסה החם והאוהב להוריי.

יהי זכרה הטוב ברוך,